

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2520 ปรากฏว่าไม่ได้กำหนดให้มีการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับนี้ โดยกำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกในระดับชั้นมัธยมศึกษา เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นวิชาภาษาต่างประเทศที่บังคับตามหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2503 มานานแล้ว จึงก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อต้านจากหลาย ๆ ฝ่ายดังได้กล่าวมาแล้ว ในที่สุดกระทรวงศึกษาธิการจึงให้เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษและเวลาเรียนในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อีกสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ให้เริ่มดำเนินการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นไป โดยจัดอยู่ในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ดังมีรายละเอียดของหลักสูตรต่อไปนี้

จุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล เป็นเครื่องมือในการที่จะติดต่อสื่อสารกับประชาชนทั่วโลก หลักสูตรภาษาอังกฤษประถมศึกษา จึงกำหนดจุดประสงค์เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ได้ผลตามเจตนารมณ์ ดังนี้

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้มีความรู้และพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ โดยมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ กล่าวคือให้มีทักษะในการฟังและการพูด อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษาและต่อจากนั้นจึงให้มีทักษะในการอ่านและการเขียน
2. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษา โดยมุ่งให้นักเรียนได้มีโอกาสที่จะได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาไทย เป็นการช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ทางภาษา ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในภาษาต่างประเทศอันจะเป็นการเพิ่มพูนปัญญาความรู้และการรู้จักใช้เหตุผลยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

โดยมุ่งให้นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ และสามารถใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานนี้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป ทั้งเมื่อนักเรียนไปศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาและเมื่อนักเรียนศึกษาด้วยตนเองนอกห้องเรียน

4. เพื่อสร้างเจตคติต่อภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล โดยมุ่งให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ติดต่อสื่อสารกับประชาชนทั่วโลก ปัจจุบันการติดต่อสัมพันธ์กับต่างประเทศมีความสำคัญมากขึ้น ประเทศไทยจำเป็นต้องติดต่อกับต่างประเทศทั่วโลกทั้งในด้านการเมือง การค้าและธุรกิจต่าง ๆ จึงต้องมีภาษาสากล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสาร

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อให้มีทักษะในการออกเสียงภาษาอังกฤษโดยมุ่งที่จะให้นักเรียน ออกเสียงภาษาอังกฤษทั้งเสียงสระ พยัญชนะ ตลอดจนการอ่านออกเสียงคำและประโยคในภาษาอังกฤษ โดยมุ่งให้ออกเสียงเพื่อให้สามารถสื่อสารเป็นที่เข้าใจได้

2. เพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวสะกดและการออกเสียง โดยมุ่งให้นักเรียนเข้าใจหลักเกณฑ์อย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับตัวสะกดในภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนสามารถสร้างหลักเกณฑ์ง่าย ๆ เกี่ยวกับตัวสะกดที่เป็นลักษณะเดียวกัน เช่น คำที่สะกดด้วยตัวอักษรเดียวกันและออกเสียงเดียวกัน อย่างไรก็ตามต้องให้ผู้เรียนเข้าใจด้วยว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวสะกดและการออกเสียงนี้อาจมีการยกเว้นได้

3. เพื่อให้เข้าใจและสามารถใช้โครงสร้างประโยคในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ตามลำดับขั้น โดยมุ่งให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับระดับชั้น และสามารถนำไปใช้ในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ถูกต้อง

4. เพื่อให้เข้าใจความหมายและสามารถใช้คำศัพท์ได้เหมาะสมกับระดับชั้น โดยมุ่งให้นักเรียนได้ศึกษาความหมายของคำศัพท์ ซึ่งกำหนดไว้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นจำนวนประมาณ 800 คำ และสามารถนำคำศัพท์นั้นไปใช้ในรูปประโยคทั้งในการฟัง พูด อ่านและเขียนได้

5. เพื่อให้สามารถใช้พจนานุกรมได้ โดยมุ่งให้นักเรียนสามารถใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ เพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียนได้ และสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในประโยคทั้งในการฟัง พูด และเขียนได้ถูกต้อง

เนื้อหาวิชา

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาไว้หลายประการดังจะเห็นได้จากหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ใช้สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา คือหนังสือชุด English Is Fun ซึ่งประกอบด้วยหนังสือ 4 เล่ม คือ เล่มที่ 1-2 ใช้สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่มที่ 3-4 ใช้สำหรับประถมศึกษาปีที่ 6 เนื้อหาจากบทที่ 1-10 ของเล่มที่ 1 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะเป็นการแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักภาษาอังกฤษจากบทที่ 11 ของเล่มที่ 1 ไปจนถึงบทสุดท้ายของเล่มที่ 4 จะเป็นการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะพื้นฐาน 4 อย่างคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนในประโยคง่าย ๆ ตามสถานการณ์ที่สร้างขึ้นที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ควรจะทราบ เช่น ประโยคคำสั่ง บอกเล่า คำถาม และคำตอบสั้น ๆ ทั้งนี้ได้กำหนดควมวocabulary ที่ระดับนี้ควรรู้ไว้ประมาณ 800 คำ ซึ่งนักเรียนจะต้องสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียน เข้าใจความหมายและนำไปใช้ได้

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 นี้ ได้กำหนดเนื้อหา ซึ่งแยกตามทักษะพื้นฐานทั้ง 4 อย่างดังนี้

ทักษะการฟังและพูด

เนื้อหาของหลักสูตรที่กำหนดไว้ เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเสียงสระ พยัญชนะ ตัวอักษร และคำภายในวงศัพท์ 800 คำ ข้อความลักษณะของโครงสร้างง่าย ๆ เช่น ประโยค บอกเล่า คำถาม-คำตอบสั้น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นในรูปแบบของบทสนทนาสั้น ๆ โดยมุ่งให้นักเรียนฟังเสียงและออกเสียงสระพยัญชนะและคำได้ สามารถฟัง เข้าใจความหมายของคำและประโยค ตลอดจนสามารถใช้คำพูด และเลือกใช้ถ้อยคำให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายตามที่ต้องการได้

ทักษะการอ่าน

เนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การอ่านออกเสียงที่สัมพันธ์กับตัวหนังสือ อ่านคำ และข้อความให้ถูกต้องตามจังหวะและวรรคตอน การอ่านเรื่องที่ใช้ศัพท์และรูปประโยคภายในวงที่กำหนดโดยมีเนื้อเรื่องนั้น ๆ เหมาะสมกับวัยของเด็ก ตลอดจนการอ่านในใจเพื่อจับใจความรวมถึงการใช้พจนานุกรม โดยมุ่งให้นักเรียนรู้จักประสมอักษรและอ่านออกเสียง สามารถอ่านและเข้าใจความหมายของเนื้อหาง่าย ๆ ที่กำหนดให้ ตลอดจนความสามารถใช้พจนานุกรมได้

ทักษะการเขียน

เนื้อหาที่กำหนดไว้ เป็นเรื่องของการคิดและลอกแบบตัวอักษร ตัวพิมพ์ และตัวเขียนตามแบบที่กำหนด การเขียนตามคำบอกและเขียนตอบคำถาม เขียนประโยคและข้อความสั้น ๆ รวมทั้งการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ มุ่งให้นักเรียนคิดและลอกแบบตัวอักษรเป็นคำและข้อความที่กำหนดให้ เขียนคำและประโยคตามคำบอก และเขียนประโยคโดยใช้คำและโครงสร้างที่เรียนมาได้

อัตราเวลาเรียน

กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) มีอัตราเวลาเรียนปีละ 600 คาบ หรือ 200 ชั่วโมง โดยกำหนดให้เรียนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมงหรือ 15 คาบ ในการแบ่งเนื้อหาในแต่ละบทนั้น ควรจัดเนื้อหาแต่ละตอนสำหรับสอนครั้งละไม่เกิน 3 คาบ เพื่อความเหมาะสมกับเวลาเรียนทั้งปี และเหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมภายใน 3 คาบหรือ 1 ชั่วโมง

กระบวนการเรียนการสอน

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 ได้ยึดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหรือเพื่อเป็นการสื่อความหมาย (Communicative Approach) โดยเน้นการฝึกให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง ในการสอนนั้นผู้เรียนมีบทบาทสำคัญที่สุด การเรียนการสอนดำเนินไปโดยอาศัยกิจกรรมเป็นสื่อในการเรียน การประเมินผลการเรียนของนักเรียนวัดได้จากการที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบทเรียนในหนังสือเรียนจะแบ่งแยกออกเป็นบทฟัง-พูด บทอ่าน บทเขียน ก็มีได้หมายความว่า ครูจะต้องสอนโดยแยกทักษะการสอนในชั่วโมงหนึ่ง ๆ (3 คาบ) ออกเด็ดขาดจากกัน การสอนแต่ละครั้งหรือแต่ละชั่วโมงที่จะเกิดผลดีนั้น จะต้องมีการฝึกทักษะทางภาษาทั้งสี่ละเคล้าอย่างผสมกลมกลืนเข้าด้วยกัน โดยเริ่มจากทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นทักษะสุดท้าย ซึ่งมีวิธีสอนดังนี้

การสอนฟังและพูด

บทฟังและพูดในหนังสือชุด English Is Fun จะเป็นหัวข้อแรกของทุก ๆ บทเรียน ส่วนที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเรียนนั้นเป็นเพียงตัวอย่างของกิจกรรมทางภาษาที่ใช้ในการฝึกให้นักเรียนฟังและพูด ซึ่งในการสอนจริง ๆ แล้ว มิได้หมายความว่าจะให้สอนเพียง 1 ครั้งเท่านั้น แต่จะเป็น

กิจกรรมที่ซ้ำหลายครั้ง โดยครูอธิบายคำศัพท์ให้นักเรียนเข้าใจและใช้คำศัพท์ในประโยคได้ ต่อจากนั้นจึงเป็นการฝึกทั้งกลุ่มใหญ่เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีการแล้ว จึงแยกฝึกในกลุ่มย่อย ตลอดเวลาที่มีการสอนฟังและพูดนี้ นักเรียนต้องไม่เปิดหนังสืออ่าน นักเรียนจะต้องเรียนด้วยกิจกรรมในการฟังและพูดเท่านั้น แต่สำหรับครูนั้นจะต้องอ่านและทำความเข้าใจบทเรียนส่วนนี้มีเนื้อหาอะไร พร้อมทั้งคุณภาพประกอบ เพราะภาพเป็นส่วนหนึ่งที่จะบังกิจกรรมที่นักเรียนจะต้องฝึก เช่น จะต้องให้นักเรียนก็คนในการทำทบทวนแต่ละครั้งในหัวข้อนั้น นักเรียนควรจะทำท่าทางอย่างไร และศึกษาคู่มืออย่างละเอียดเพื่อให้ได้เข้าใจถึงวิธีการสอน

ในบทฟังและพูด บรรจุเนื้อหาของคำศัพท์และรูปประโยคใหม่ที่จะสอนในบทนั้น ๆ ครูจะต้องแยกฝึกส่วนนี้ก่อน เพื่อปูพื้นฐานสำหรับที่จะทำกิจกรรมอื่น ครูต้องศึกษาการแบ่งเนื้อหาอย่างละเอียด เพื่อสามารถจัดกิจกรรมให้ประสมประสานกันไปทั้งบท

การสอนคำศัพท์ใหม่จากบทฟังและพูด คำศัพท์ในหนังสือเรียน English Is Fun (Book III) ส่วนใหญ่เป็นคำนามและคำกริยา วิธีสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของศัพท์ใหม่ จึงใช้บัตรภาพที่เตรียมไว้ในชุดอุปกรณ์ของนักเรียน หรือครูทำขึ้นเองโดยการถ่ายภาพขนาดใหญ่จากสิ่งตีพิมพ์ที่พอจะหาได้ หรือวาดขึ้นเองเป็นอุปกรณ์ช่วยในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฟังและพูด

การสอนโดยใช้บัตรภาพที่นักเรียนคัดมาเป็นการบ้าน จะเริ่มต้นให้นักเรียนดูบัตรภาพหมายเลขนั้น ๆ นักเรียนจะต้องเป็นคนถามว่าบัตรภาพนั้นคืออะไร โดยใช้คำถามว่า what's that? หรือ what are these? ครูจึงตอบคำถามนั้น 2-3 ครั้ง ให้นักเรียนพูดตาม จากนั้นครูเขียนคำบนกระดานให้นักเรียนอ่านและเขียนลงสมุดโดยครูใช้คำสั่งว่า Read this. Spell it. Write it.

สำหรับการสอนประโยคจากบทฟังและพูด เมื่อนักเรียนรู้คำศัพท์แล้ว ต่อไปจะเป็นการใช้คำศัพท์ในรูปประโยคใหม่ในลักษณะของบทสนทนาสั้น ๆ โดยครูเป็นผู้ช่วย เช่น บทที่ 2 นักเรียนเรียนการใช้ like กับ Noun ในบทฟังและพูดข้อ 1 ครูให้นักเรียนคุณภาพ ส้ม กล้วย องุ่น มะม่วงเงาะ มังคุด แมว งู สุนัข ช้าง โดยใช้บัตรจากชั้น ป.5 ครูฝึกนักเรียนพร้อมกันทั้งชั้นก่อนเป็นตัวอย่างเช่น ครูชูบัตรภาพรูปช้าง 1 เชือก และถามว่า

ครู What's this?

นักเรียน An elephant.

ครูชูบัตรภาพช้างหลายเชือก

ครู What are these?

นักเรียน Elephants.

ครูถามคำศัพท์จากบัตรภาพทุกภาพของนักเรียน เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนจำคำในบัตรภาพได้ทั้งหมด

ครู นักเรียนชอบช้างไหม Do you like elephants?

(ครูใช้ภาษาไทยนำเพียง 1 ครั้ง เพราะนักเรียนยังไม่รู้คำว่า like)

หัดให้นักเรียนตอบ Yes, I do. (ถ้าชอบ) และ No, I don't. (ถ้าไม่ชอบ)

เมื่อนักเรียนใช้ประโยคได้แล้ว ครูจึงให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 6 คน วางภาพไว้กลางโต๊ะหรือข้างหน้านักเรียน เปลี่ยนกันหยิบภาพ เมื่อได้ภาพอะไรก็ใช้คำของภาพนั้นถามเพื่อน เช่น นักเรียนคนหนึ่งหยิบภาพแมวขึ้นมาก็ต้องถามว่า Do you like cats? ให้เพื่อนตอบ Yes, I do. หรือ No, I don't. ถ้าตอบ Yes, I do. ต้องถามเพื่อนว่าเพื่อนชอบเหมือนคนไหม (Do you?) ถ้าเพื่อนตอบ No, I don't. ต้องอธิบายว่าคนชอบอะไร

ในกรณีที่ไม่มีบัตรภาพครูอาจเขียนคำที่ต้องการฝึกบนกระดาน คำเหล่านี้ได้มาจากวงเล็บข้างท้ายของบทฟังแต่ละบทนั่นเอง

A: Do you like mangoes?

B: Yes, I do. Do you?

A: No, I don't. I like bananas.

(grapes, mangoes, rambutants, mangosteens, cats, dogs, snakes, elephants)

ก่อนที่จะให้นักเรียนใช้บทฟังและพูด ครูจะต้องอธิบายสถานการณ์ให้นักเรียนเข้าใจว่าตนจะต้องถามและตอบอย่างไร สำหรับบทนี้นักเรียนจะต้องถามและตอบเรื่องของผลไม้และสัตว์ที่ละคู่ให้นักเรียนฟังประโยคในการถามตอบจนเข้าใจ ฝึกพูดพร้อมกันทั้งห้อง เสร็จแล้วจึงฝึกในกลุ่มย่อย

การสอนอ่าน

บทอ่านในหนังสือ English Is Fun (Book III) นี้ มีลักษณะเหมือนกับในหนังสือเล่ม 1 และ 2 เพียงแต่ใช้ภาษาที่ยากขึ้นและความยาวของบทอ่านเพิ่มขึ้น บทอ่านเน้นในการฝึกให้นักเรียนอ่านในใจ การเสนอบทอ่านมีหลายรูปแบบ มีทั้งเรื่องเล่า การทายปริศนา การอ่าน

แบบฟอร์ม และการอธิบายแผนผังแต่ละบทใช้คำศัพท์และรูปประโยคที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว อาจจะมีคำใหม่ที่นักเรียนไม่รู้จักบางอย่าง จะสังเกตได้ที่เครื่องหมาย * ซึ่งกำกับไว้บนคำ ทั้งนี้ เป็นเจตนาของผู้เขียนที่จะฝึกให้นักเรียนหาคำความหมายจากตัวประโยค และเรื่อง ขั้นตอนในการสอนโดยสรุปมีดังนี้

1. นักเรียนอ่านเรื่องในใจ ครั้งแรกให้อ่านเรื่องทั้งหมดโดยตลอดเพื่อดูว่าเรื่องราวเป็นเช่นไร เมื่ออ่านตลอดแล้ว ครั้งที่สองจึงเริ่มอ่านใหม่ เมื่อพบคำที่ไม่รู้จัก ให้ลองเดาคำความหมายจากเรื่อง

2. นักเรียนจับกลุ่มสัก 4 หรือ 5 คน ปิคนหนังสือและเล่าเรื่องให้กันฟังว่าเรื่องเป็นเช่นไร เพื่อจะตรวจสอบความเข้าใจภายในกลุ่มในการเล่าเรื่องนั้น ห้ามนักเรียนใช้วิธีการแปลคำต่อคำเป็นอันขาด

3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเล่าให้เพื่อนฟังเป็นตอน ๆ ค่อย ๆ หรืออาจจะให้คนหนึ่งเล่าเรื่องทั้งหมดแล้วให้คนอื่นเป็นผู้แก้หรือช่วยเพิ่มเติมก็ได้

4. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้นักเรียนหาคำตอบจากประโยคที่มีอยู่ในบทอ่าน

5. นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู ครูควรจะฝึกอ่านกับเทปเสียง ก่อนเพื่อลงเสียงเน้นหนักและสำเนียงสูงต่ำให้ถูกต้อง เพื่อให้นักเรียนยึดเป็นตัวอย่าง

6. บทอ่านบางบทอาจจะทำกิจกรรมแสดงบทบาทสมมุติประกอบการอ่านได้ ก่อนแสดง ครูควรจะให้ให้นักเรียนไปฝึกซ้อมภายในกลุ่ม แล้วส่งตัวแทนออกมาแสดงให้เพื่อนดูโดยมีผู้หนึ่งเป็นผู้บรรยาย คนอื่น ๆ เป็นผู้แสดงตามที่บทอ่านต้องการ ผู้บรรยายเป็นผู้เปิดหนังสืออ่านได้ แต่ผู้แสดงคนอื่น ๆ ให้แสดงบทบาทตามที่ตนได้ยินจากการบรรยาย เป็นวิธีทดสอบความสามารถในการฟังได้เป็นอย่างดี เมื่อมีบทพูดผู้เล่นควรจะพูดเอง หรือพูดโต้บ้าง ถ้าสนิม

7. ตอบคำถามที่มีอยู่ในบทอ่าน

จะเห็นได้ว่าแนวการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 ไม่มีการสอนศัพท์ แต่จะให้เดาคำความหมายศัพท์ที่นำมาใช้ในบทเรียนนั้นเป็นศัพท์ที่นักเรียนสนใจและสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ซึ่งนักเรียนสามารถที่จะเดาคำความหมายจากเรื่องที่อ่านได้ โดยเนื้อหาในบทเรียนคำนึงถึงความสนุกสนาน และความสนใจของนักเรียนซึ่งต่างจากหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2503 นักเรียนจะได้อ่านเมื่อได้สอนศัพท์ รูปประโยค จนเข้าใจหมดแล้วจึงจะอ่านเนื้อเรื่อง ซึ่งทำให้นักเรียนเบื่อที่จะอ่าน

การสอนเขียน

การสอนเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะคือ การเขียนประโยค การเขียนตามคำบอก การเขียนเรื่องเลียนแบบและการคัดลายมือ

1. การเขียนประโยค เป็นการเขียนตามเนื้อหาของบทเรียนอย่างง่าย ๆ แบบฝึกหัดในการเขียนนั้นมีหลายลักษณะ เช่น การเติมคำในช่องว่างให้ได้ความสอดคล้องกับภาพ การเขียนคำตามให้เพื่อนเขียนตอบ การเขียนรายงาน การจับบันทึก การกรอกแบบฟอร์ม ส่วนใหญ่ใช้กิจกรรมในการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนด้วยกัน เช่น นักเรียนคนหนึ่งเป็นคนถามไปให้นักเรียนอีกคนหนึ่งตอบ การเขียนประโยค จะฝึกนักเรียนให้เขียนหลังจากฝึกฟัง พูดหรืออ่านไปแล้ว โดยให้นักเรียนทำตามลำพัง

2. การเขียนตามคำบอก มีประโยชน์ต่อทักษะการฟัง การถ่ายทอดภาษาจากการฟังและการสะกดคำอย่างมากทีเดียว การเขียนตามคำบอกอาจจะเป็นการเขียนคำเดียวหรือเป็นเนื้อความที่ต่อเนื่องกันก็ได้

การเขียนคำเดียว ครูเลือกคำที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนออกมา เช่น คำศัพท์ใหม่หรือคำที่สะกดยาก ที่มีหลายพยางค์หรือตัวอักษรซ้อนกันอยู่หลายตัว เช่น television, watermelon หรือมีการสะกดสับสน เช่น การใช้พยัญชนะ 1 หรือ 2 ตัว เช่น paper กับ pepper การสะกดตัวคล้ายกันแต่ออกเสียงต่างกัน เช่น speak:health, sew:new การสะกดตัวต่างกันแต่ออกเสียงเหมือนกัน เช่น noodles:group นอกจากนี้ยังมีคำที่สะกดตัวสับสน เช่น การเติม -ing ข้างหลังของคำกริยา บางครั้งก็เติม -ing ได้ทันที เช่น walking, reading แต่บางครั้งก็ต้องเติมตัวอักษรข้างท้ายเพิ่มขึ้นอีกตัวหนึ่งก่อนเติม -ing เช่น running, sitting บางคำ e อยู่ท้ายคำจะเติม -ing ต้องตัด e ออกไปแล้วเติม -ing คือ writing สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะทำให้นักเรียนเกิดความสับสนทั้งสิ้น

การเขียนข้อความต่อเนื่อง ครูให้นักเรียนเขียนประโยคจากเรื่องในหนังสือเรียนหรือครูอาจจะเขียนเรื่องขึ้นใหม่โดยใช้คำและประโยคที่นักเรียนรู้จักมาแล้วผูกเป็นเรื่อง วิธีการสอนดำเนินการดังนี้

- 1) ครูอ่านเรื่องทั้งเรื่องให้นักเรียนฟัง 1 หรือ 2 ครั้ง โดยการอ่านเต็มประโยคตามธรรมชาติไม่ใช่อ่านทีละคำ
- 2) อ่านประโยคแต่ละประโยค 2 ครั้ง ทั้งช่วงให้นักเรียนเขียนตอบ
- 3) เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จแล้ว ครูอ่านทวนอีกครั้งหนึ่ง

4) ครูบอกเครื่องหมาย , . หรือ ? แล้วแต่กรณี หรืออาจจะให้นักเรียนเติมเองก็ได้

5) นักเรียนตรวจแก้ไขโดยการแลกเปลี่ยนตรวจ ครูเขียนแบบที่ถูกต้องบนกระดาน หรืออาจจะตรวจงานของเด็กในกลุ่ม กลุ่มละคน ให้นักเรียนในกลุ่มตรวจหรือแก้ตาม หลังจากนั้นครูอาจจะให้นักเรียนทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับการเขียนตามคำบอก เช่น ให้ตอบคำถาม ทำกิจกรรมตามคำสั่ง วาดภาพประกอบ

3. การเขียนเรื่องเลียนแบบ เป็นสิ่งที่ครูควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ นักเรียนได้ฝึกภาษาเพิ่มเติม ส่วนมากมักจะให้นักเรียนอ่านเรื่องสักหนึ่งเรื่อง ทำความเข้าใจเรื่องนั้นแล้วฝึกตอบคำถามต่าง ๆ ตามวิธีการของการสอนอ่าน แล้วจึงให้เขียนเรื่องใหม่เลียนแบบเรื่องราวที่อ่าน ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างเรื่องที่ให้อ่าน

Tawee has a sister. Her name is Nit. That is Nit and her teacher. Her teacher's name is Somchai.

ภายหลังจากที่นักเรียนอ่านเรื่องราวข้างต้นแล้ว ก็ให้นักเรียนเขียนเรื่องขึ้นเอง อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงบางประการได้ เป็นต้นว่า

Suda has a brother his name is Lek. That is lek and his teacher. His teacher's name is Prasert.

4. การคัดลายมือ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนได้ฝึกคัดตัวอักษรแบบพิมพ์มาแล้ว ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจะได้คัดตัวอักษรเขียน สำหรับนักเรียนที่ไม่เรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษา ครูอาจจะไม่สอนอังกฤษประเภทนี้ได้ เพราะอักษรตัวพิมพ์ก็เพียงพอที่จะใช้กับการเขียน

ตัวอักษรตัวเขียนมีหลายลักษณะ สำหรับเลือกมาใช้ในชุดแบบฝึกหัดนั้น เขียนง่ายมากมีรูปร่างคล้ายกับตัวพิมพ์

ในการสอนคัดลายมือตัวเขียนนั้น ครูจะต้องพูดให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างของ คำด้วย อักษรตัวพิมพ์และตัวเขียน ในลักษณะที่ว่าอักษรตัวพิมพ์ เขียนอักษรแต่ละตัวแยกออกจากกันโดยไม่มีเส้นต่อระหว่างตัวอักษร ส่วนอักษรตัวเขียนนั้น เส้นระหว่างอักษรแต่ละตัวภายในคำ

ต่อเนื่องกันไป วิธีการสอนมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนอ่านอักษรตัวพิมพ์และตัวเขียน พร้อมทั้งสังเกตรูปที่แตกต่างกันของอักษรทั้งตัวพิมพ์และตัวเขียน โดยครูใช้บัตรตัวอักษรทั้งตัวเขียนใหญ่และตัวเขียนเล็ก ให้นักเรียนจับคู่อักษรตัวเขียนใหญ่และเล็กจนนักเรียนจำได้แม่นยำ
2. นักเรียนหัดเขียนตัวอักษรทั้งใหญ่และเล็ก โดยการเขียนด้วยนิ้วมือบนโต๊ะเรียน ครูควรจะแนะนำนักเรียนว่า จะต้องเริ่มจากจุดใดไปก่อน โดยเขียนบนกระดานให้นักเรียนดูตัวอย่างและลองเขียนตาม
3. นักเรียนคัดตัวอักษรตามเส้นประ และคัดด้วยตนเองในบรรทัดที่ว่างไว้ ในขณะเดียวกันให้อ่านชื่อตัวอักษรไปด้วย
4. ครูเขียนคำให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างบนกระดาน แสดงวิธีต่อเส้นระหว่างตัวอักษร ให้นักเรียนคัดคำตามเส้นประ และเขียนเองในบรรทัดที่ว่างไว้
5. ครูเขียนตัวอย่างของกลุ่มคำ หรือประโยคบนกระดาน แสดงตัวเขียนใหญ่ในอักษรตัวแรกของการขึ้นประโยคใหม่ให้นักเรียนคัดคำและประโยคตามเส้นประ และเขียนเองในบรรทัดที่ว่างไว้
6. เมื่อนักเรียนคัดได้ดีแล้ว ควรจะให้นักเรียนฝึกคัดตัวเขียนโดยการดูคำหรือประโยคที่พิมพ์ด้วยอักษรพิมพ์

การแบ่งเนื้อหาในการสอน

เป็นการวางแผนในการสอนของครูที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยกำหนดว่า จะสอนบทไหนเท่าไร เมื่อไร และใช้กิจกรรมอะไรบ้าง ลักษณะการวางแผนการสอน เช่นนี้ หลักสูตรเดิม เรียกว่า บทที่การสอน โครงการสอน ประมวลการสอน แต่หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 เรียกว่า "กำหนดการสอน" การแบ่งเนื้อหาในการสอนภาษาอังกฤษกรมหาวิทยาลัยได้จัดทำกำหนดการสอนไว้ท้ายบทของคู่มือครูทุกบทแล้ว ลักษณะของการจัด เป็นกรนำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในคู่มือครู ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท คือ กิจกรรมในบทเรียน (กบ.) และกิจกรรมเสริมบทเรียน (กส.) เป็นกิจกรรมหลัก หรือกิจกรรมเนื้อหา ที่จะทำให้นักเรียนมีความรู้และทักษะตามเนื้อหาของบทนั้น ๆ ส่วนกิจกรรมเสริมบทเรียน (กส.) เป็นกิจกรรมที่ใช้นำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมเพื่อเติม เพื่อสรุปของบทเรียน หรือการสอนเนื้อหาเพิ่มเติม เกี่ยวกับคำศัพท์ และประโยคที่ไม่มีในหนังสือเรียน หรือเสริมแรง (Reinforcement) ให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ

จดจำได้ดีขึ้น ที่ครูอาจหามาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับเนื้อหา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ก็ได้อีก การแบ่งเนื้อหาในการสอนแต่ละบทได้ใช้กิจกรรมในบทเรียน (กบ.) และกิจกรรมเสริมบทเรียน (กส.) คละคล้ายกันให้เหมาะสม ใช้เวลาในการสอนแต่ละครั้งไม่เกิน 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

การจัดห้องเรียน

การเรียนภาษานั้น นักเรียนจะเกิดความแม่นยำก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ในแต่ละเนื้อหา และมีการฝึกซ้ำมากพอ จำนวนนักเรียนที่มีอยู่ในห้องเรียนภาษานั้นตามหลักสากลคือ ครู 1 คนจะดูแลนักเรียนได้เพียง 12-15 คนเป็นอย่างมาก ดังนั้นจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนภาษาที่มากกว่า 15 คน จึงถือว่าเป็นห้องเรียนใหญ่ เพื่อให้การเรียนการสอนมีสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนการเรียนการสอนได้รับผลดี โดยปกติครูจะจัดให้นักเรียนเป็นกลุ่มละ 6 ถึง 8 คน ภายในกลุ่มนั้นจะมีทั้งนักเรียนที่เก่งและอ่อนนั่งปนกันเพื่อครูจะได้อาศัยให้นักเรียนเก่งเป็นพี่เลี้ยงของนักเรียนอ่อนและในการฝึกเป็นกลุ่มนั้น นักเรียนจะได้ตรวจสอบซึ่งกันและกัน การแบ่งกลุ่มไม่ควรจะตายตัว มีการสลับเปลี่ยนกลุ่มกันอยู่เรื่อย ๆ อย่างน้อยเทอมละหนึ่งครั้ง เพื่อให้โอกาสนักเรียนได้ปรับตัวเข้ากับเพื่อนอย่างทั่วถึง

ในการสอนนั้น ครูจะใช้วิธีสอนแบบกลุ่มดังนี้

1. ครูศึกษาเนื้อหาที่จะสอนอย่างดี รวมทั้งกิจกรรมที่จะใช้ในตอนนั้น ๆ
2. ครูอธิบายเนื้อหาที่จะสอน ให้นักเรียนทั้งชั้นฟังหรืออาจจะฝึกให้นักเรียนพูดพร้อมกันให้ถูกต้อง ครั้นแล้วจึงเรียกเด็กที่ครูคิดว่าจะร่วมกับครูทำกิจกรรมให้เพื่อนดูได้อย่างถูกต้อง มาซักซ้อมความเข้าใจก่อน แล้วจึงดำเนินการสอนให้นักเรียนทั้งห้องดูเป็นตัวอย่างอาจจะต้องทำกิจกรรมเดียวกันนั้นซ้ำถึง 2 หรือ 3 ครั้งก็ได้ เพื่อให้นักเรียนทั้งหมดเข้าใจวิธีการ ในบางครั้งครูอาจจะฝึกทั้งห้องเสียก่อนพร้อม ๆ กันก็ได้
3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมเดียวกันนั้นในกลุ่มย่อย โดยให้มีการตรวจความถูกต้องและแก้ไขกันเอง บางครั้งอาจจะแต่งตั้งให้นักเรียนที่เก่งที่สุดในกลุ่มนั้นทำหน้าที่แทนครูก็ได้
4. ครูเดินตรวจตรา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกิจกรรมโดยทั่วถึง และช่วยแนะนำกลุ่มที่ทำยังไม่ถูกต้อง
5. สำหรับนักเรียนที่อ่อนมาก ครูอาจจะแต่งตั้งให้นักเรียนที่เก่งและมีความรับผิดชอบเป็นพี่เลี้ยงสอนเพิ่มเติมนอกเวลา แต่ครูก็ต้องคอยหมั่นตรวจสอบว่าพี่เลี้ยงทำตามที่ครูมอบหมายหน้าที่ให้หรือไม่ ถ้าไม่ทำก็อาจจะตั้งคนอื่นเป็นผู้เลี้ยงแทนก็ได้

ในตอนต้นเทอม ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นสิ่ง ที่จำเป็นยิ่ง และกิจกรรมจะสำเร็จได้ด้วยดี ถ้าหากว่าทุกคนทำงานร่วมกัน และไม่ส่งเสียงเอะอะ อึกทึก อธิบายวิธีใช้สัญญาณในการให้คำสั่ง เช่น เมื่อครูทบมือหรือเคาะโต๊ะ หรือส่งเสียงบอก นักเรียนทุกคนจะต้องหยุดทำทุกอย่าง คอยฟังคำสั่งจากครู มิฉะนั้นแล้วกิจกรรมทุกอย่างจะหยุด ชะงักหมด ครูอย่าพูดหรือสอนแข่งกับเสียง

การแบ่งกลุ่มไม่ใช่เรื่องง่าย ถ้าครูไม่มีแผนการที่แน่นอน ครูต้องเตรียมล่วงหน้าว่า ในกิจกรรมนั้น ๆ จะใช้วิธีแบ่งกลุ่มอย่างไร ในตอนต้นเทอมครูจะมีบัญชีรายชื่อและกลุ่มที่นักเรียน สังเกตและสำเนามอบให้หัวหน้าห้องด้วย ครูอาจจะแบ่งนักเรียนภายในห้องเป็นกลุ่มละ 12 คน เพื่อแบ่งภายในกลุ่มให้เป็นกลุ่มย่อยได้ดังนี้

1. กลุ่มละ 2 คนแบ่งได้ 6 กลุ่ม
2. กลุ่มละ 3 คนแบ่งได้ 4 กลุ่ม
3. กลุ่มละ 4 คนแบ่งได้ 3 กลุ่ม
4. กลุ่มละ 6 คนแบ่งได้ 2 กลุ่ม

ถ้าการแบ่งกลุ่มไม่ลงตัว ปรับเด็กที่เหลือให้ทุกคนได้ เข้ากลุ่ม

เมื่อนักเรียนทราบว่าตนอยู่ในกลุ่มไหน พอครูบอกให้แยกกลุ่มเป็นกลุ่มละกี่คน นักเรียน จะแบ่งได้ทันทีโดยรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาหากกลุ่ม ถ้ามีนักเรียนขาดมาก ในกลุ่มที่มีคนไม่ครบ ยกมือขึ้น ครูจะได้จัดกลุ่มชั่วคราวให้ และถ้าเหลือเพียงกลุ่มละ 1 หรือ 2 คน ครูตั้งให้เป็นผู้ดูแลทั่วไป หรือเป็นกรรมการเปลี่ยนกับเพื่อนคนอื่นได้

บทบาทของครูและนักเรียน

ด้านตัวครู

เตรียมก่อนการสอน ปฏิบัติดังนี้

-อ่านบทเรียนที่ละบทอย่างละเอียด

-อ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ในคู่มือครูแต่ละบทและทำความเข้าใจ

-อ่านเนื้อหาการเตรียมตัวของครูและการใช้สื่อในคู่มือครู

-อ่านบทเรียนซ้ำที่ละหัวข้อแล้วอ่านกิจกรรมบทเรียนในคู่มือครู ซึ่งกิจกรรมจะอธิบาย

วิธีสอนของแต่ละหัวข้อไว้

-อ่านกิจกรรมเสริมบทเรียน ซึ่งจะมีเนื้อหาอีกส่วนหนึ่ง และบางครั้งอาจจะแบ่งให้

ทำกิจกรรมในภาคผนวกด้วย

- การแบ่งเนื้อหาในสัปดาห์ของแต่ละบทในคู่มือครู

เตรียมเทคนิคต่าง ๆ ปฏิบัติดังนี้

- สนับสนุนและให้กำลังใจนักเรียนอย่างเหมาะสม
- ช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนการสอน
- ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก รู้จักตั้งคำถามครูและเพื่อนร่วมชั้น
- ให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดหลาย ๆ แบบ ตามความสามารถของตน
- หมั่นเปลี่ยนกิจกรรมหรือบทฝึกปฏิบัติ
- ต้องพยายามสร้างสถานการณ์ในห้องให้คล้ายของจริง
- ครูต้องเคลื่อนที่ไปตามจุดต่าง ๆ อย่างนิ่งอยู่ที่เดียว
- ต้องพยายามเรียนรู้ความสามารถพิเศษของนักเรียนและใช้ให้เป็นประโยชน์
- ต้องใช้อุปกรณ์และการทำท่าทาง รวมทั้งการให้สัญญาณอย่างรวดเร็ว

ด้านตัวนักเรียน ปฏิบัติดังนี้

- เข้าร่วมกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นทุกครั้ง
- สนใจฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของครู
- นักเรียนที่เรียนเก่งจะต้องช่วยเหลือให้นักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า
- ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเป็นหัวหน้ากลุ่ม
- บางโอกาสนักเรียนจะต้องทำตัวเป็นครู เพื่อออกคำสั่งให้เพื่อนทำตาม
- มีความมั่นใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
- มีความกล้าในการแสดงออกซึ่งความสามารถให้เพื่อน ๆ เห็น

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นมี 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทเอกสาร มีหนังสือเรียน คู่มือครูแบบฝึกหัด (Practice Book) และประเภทอุปกรณ์ มีหลายชนิดทั้งอุปกรณ์ที่ทงทนถาวรและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกฝนทักษะเฉพาะบท

สื่อการเรียนประเภทเอกสาร ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หนังสือเรียน

ชุดหนังสือเรียนที่ใช้ประกอบการเรียนภาษาอังกฤษมีชื่อว่า English Is Fun จัดทำ

เป็นชุด แบ่งออกเป็น 4 เล่ม สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 เล่ม และประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 เล่มดังนี้

เล่มที่ 1 English Is Fun Book I สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 19 บท คือ บทที่ 1-19 และตั้งแต่บทที่ 1-10 เป็นบทเรียนสำหรับเริ่มเรียน

เล่มที่ 2 English Is Fun Book II สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 12 บท คือ บทที่ 20-31

เล่มที่ 3 English Is Fun Book III สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 8 บท คือ บทที่ 1-8

เล่มที่ 4 English Is Fun Book IV สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 8 บท คือ บทที่ 9-16

รูปแบบของหนังสือเรียน เริ่มต้นด้วยบทสนทนาเป็นการฝึกฟังและพูด เพื่อใช้คำศัพท์และรูปประโยคในบทเรียน หลังจากนั้นจึงเป็นบทเรียนเพื่อฝึกทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียนในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียน

ส่วนประกอบของหนังสือเรียน มีส่วนประกอบดังนี้

1. คำศัพท์ของแต่ละบท คำเหล่านี้จะบรรจุอยู่ในช่องสี่เหลี่ยมทางขวามือ เรียงตามลำดับตัวอักษรและจัดไว้เป็นกลุ่มตามลักษณะของคำ คำศัพท์เหล่านี้จะนำมาใช้ในบทฝึกฟังและพูด และเขียน

2. บทฟังและพูด เป็นส่วนเริ่มต้นของบทเรียนแต่ละบทอาจมีหลายตอน แต่ละตอนเป็นเพียงตัวอย่างที่ครูจะดำเนินกิจกรรมทางภาษาที่ใช้ฝึกให้นักเรียนฟังและพูดในลักษณะนั้นได้อีกหลายครั้ง เนื้อหาทางภาษาอันได้แก่คำศัพท์ใหม่และรูปประโยคใหม่จะบรรจุไว้ในส่วนนี้ พร้อมทั้งคำศัพท์เก่าและรูปประโยคเก่าที่สามารถจะเชื่อมโยงกับเนื้อหาใหม่ได้ก็จะรวมอยู่ในบทฟังและพูดนี้ บทสนทนาจะเริ่มยาวขึ้นและมีเนื้อความต่อเนื่องกัน และแต่ละบทสนทนามีสถานการณ์ที่แสดงด้วยภาพวาดประกอบ ครูจะต้องดูให้ออกว่าในบทนั้นจะต้องมีผู้ร่วมกิจกรรมครั้งละกี่คนและแต่ละคนจะต้องพูดอย่างไร

3. บทอ่าน บทเรียนแต่ละบทมีบทอ่านบรรจุด้วยในลักษณะต่าง ๆ กันไป บางบทเป็นเรื่องเล่า บางบทเป็นปริศนาและบางบทเป็นการอ่านประกอบแผนภูมิ เป็นบทเรียนที่เตรียมไว้เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านในใจและทำความเข้าใจด้วยตนเอง บางบทจะมีคำศัพท์ใหม่ โดยมีเรื่อง

หมาย * อยู่บนคำศัพท์นั้น นักเรียนจะต้องหาคำความหมายจากบริบท และบางท่อนก็มีลักษณะที่จะแสดงบทบาทประกอบได้

4. เขียน แบบฝึกหัดเขียนที่มีอยู่ในหนังสือเรียนนั้น เป็นการฝึกให้นักเรียนใช้คำศัพท์และรูปประโยคที่เรียนไปแล้วให้คล่องแคล่ว มักจะเป็นกิจกรรมทักษะสัมพันธ์ เช่น นักเรียนต้องทำกิจกรรมในการพูดก่อนแล้วจึงเขียนเป็นรายงานสั้น ๆ หรือรูปภาพแล้วเขียนประโยคให้ได้ความตรงตามภาพหรือให้อ่านประโยคก่อนแล้วเขียน บางทีก็เป็นการเขียนเกี่ยวกับตารางเดินรถเขียนอธิบายกิจวัตรประจำวันหรือกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง

ลักษณะของภาษา

ภาษาที่ใช้ในชุดหนังสือเรียน English Is Fun มี 2 ลักษณะคือ ภาษาพูดและภาษาเขียน ในบทสนทนาฟังและพูดมีวิธีเขียนแบบเสียงพูด เช่น It's nice to see you again. Where's your English book ? นั่นคือใช้ 's แทนเสียง /s/ ในคำว่า It's และ where's คือไม่ได้เขียน is เต็มคำ แต่ถ้าใช้คำเหล่านี้ในบทอ่านและบทเขียนจะเขียนเต็มตัว นอกจากนั้นภาษาที่ใช้อยู่ในบทเรียนเป็นภาษาที่นักเรียนจะได้ใช้จริง มิใช่เขียนขึ้นเพียงเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกไวยากรณ์ โดยที่ประโยคเหล่านั้นอาจจะไม่มีที่ใช้ในภาษาอังกฤษ ดังนั้นในประโยคขอร้อง นักเรียนต้องใช้คำว่า Please จนติดปากและทุกครั้งที่มีคนส่งของให้ก็จะต้องพูด Thank you. นักเรียนสามารถจะบอกได้ว่าตนชอบหรือไม่ชอบอะไร มีความต้องการอะไร สามารถถามหรือบอกราคา เวลา และทิศทางได้ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างง่าย ๆ และสามารถตั้งคำถามและให้คำตอบได้

คู่มือครู

ส่วนประกอบของหนังสือครู คู่มือครูที่ใช้กับหนังสือเรียน English Is Fun เป็นหนังสือที่อธิบายจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีสอนอย่างละเอียด หนังสือของครูนี้ประกอบด้วยบทเรียนจากหนังสือเรียนและคู่มือครู สลับกันไปบทต่อบทเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ประกอบการสอน ดังนั้นในหนังสือเล่มเดียวกันครูจะศึกษาได้ทั้งบทเรียนและคู่มือครูในแต่ละบท ครูจะทราบจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาและกิจกรรมภาษาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโดยตรง รวมทั้งแนะนำกิจกรรมเสริมที่จำเป็นในบทนั้น ๆ ด้วย นอกจากนั้นยังมีการแบ่งเนื้อหาของบทเรียนให้ความสะดวกแก่ครูในการเตรียมการสอน ในส่วนหน้าของหนังสือมีคำชี้แจงหรือคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอนอย่างย่อ ๆ ให้ครูอ่าน ส่วนหลังของหนังสือก็มีภาคผนวกซึ่งให้คำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีสอนอีกเป็นอันมาก

ส่วนประกอบของคู่มือครูแต่ละบท จะมีส่วนประกอบดังนี้

1. จุดประสงค์ เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดให้เด็กมีพฤติกรรมแสดงออกมาได้ตามที่บทเรียนนั้นต้องการ เป็นจุดประสงค์ของการเรียนทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับบทเรียนโดยตรงและส่วนที่นำมาเสริมบทเรียน จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในคู่มือครูนี้ มีความสำคัญทั้งทางด้านวิธีสอนการวัดผลและประเมินผล
2. เนื้อหาในแต่ละบทจะประกอบด้วยเนื้อหาที่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้ 3 ประเภทด้วยกันคือ เนื้อหาทบทวน เนื้อหาใหม่ และเนื้อหาเสริม
3. การเตรียมตัวของครู บรรจุข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อจะช่วยให้ครูได้มีการเตรียมตัวก่อนจะสอนแต่ละบท เป็นการอธิบายการออกเสียง คำ และประโยคที่เป็นปัญหาในการสอนมีบทประกอบบทเรียน เพื่อครูจะได้เปิดฟังเพื่อฝึกฝนตนเอง นอกจากนั้นยังบรรจุเนื้อหาทางไวยากรณ์หรือวัฒนธรรม ตลอดจนเนื้อหาอื่น ๆ ที่ครูควรทราบก่อนลงมือสอน
4. สื่อการเรียน ส่วนนี้จะเสนอแนะอุปกรณ์ที่ครูจะใช้ในการสอนแต่ละบท บัตรตัวอักษร บัตรคำ บัตรภาพ เกม เพลง รวมทั้งวัสดุและของจริง
5. กิจกรรมมี 2 ประเภท คือกิจกรรมในบทเรียน (กบ.) จะให้รายละเอียดในการจัดกิจกรรมที่ปรากฏในแต่ละบทของหนังสือเรียนที่นักเรียนจะต้องทำ และวิธีสอนแต่ละหัวข้อด้วย กิจกรรมอีกประเภทหนึ่งคือกิจกรรมเสริมบทเรียน (กส.) เป็นส่วนของกิจกรรมที่ไม่ได้บรรจุไว้ในหนังสือเรียน มีเพลง แบบฝึกหัดและคัดลายมือ เกมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบทเรียน และคำพูดที่ใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดความเคยชิน เป็นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียน และสอนคำศัพท์ที่เป็นประโยคที่ไม่มีในหนังสือเรียน กิจกรรมส่วนนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกับกิจกรรมในบทเรียน
6. การแบ่งเนื้อหา เป็นตารางเสนอแนะลำดับการวางเนื้อหาในการสอนให้สัมพันธ์กัน สำหรับกิจกรรมในบทเรียนและกิจกรรมเสริมบทเรียนทั้งกะประมาณช่วงเวลาในการสอนแต่ละ กบ. และ กส. ครูสามารถเปลี่ยนแปลงกิจกรรมบางประการเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพนักเรียนได้

ภาคผนวกในคู่มือครูซึ่งอยู่ตอนท้ายของหนังสือ แบ่งออกเป็น 7 ตอนคือ

1. วิธีสอนฟัง-พูด อ่านและเขียนโดยสรุป
2. ชื่อจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย
3. แนวเทียบการเขียนชื่อภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

4. ภาษาอังกฤษที่ใช้ในห้องเรียน
5. คำและเสียงที่เป็นปัญหา
6. เพลง
7. การวัดผลและการประเมินผล

แบบฝึกหัด (Practice Book) ประกอบด้วย 3 ตอนคือ

1. แบบฝึกหัดของบทเรียนแต่ละบท เป็นการฝึกทักษะในการเขียน
2. แบบฝึกหัดคัดลายมือ มีอยู่เพียง 4 บท ฝึกให้นักเรียนเขียนตัวอักษรตัวเขียนเล็กและใหญ่ การเขียนคำและประโยคตามแบบแผนของการเขียนอักษรตัวเขียน

สำหรับนักเรียนที่จะไม่เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา ไม่จำเป็นต้องฝึกอักษรตัวเขียน เพราะนักเรียนเขียนตัวพิมพ์ได้แล้ว ให้ครูใช้เวลาที่จะสอนคัดลายมือไปฝึกให้นักเรียนอ่านและเขียนตัวสะกด

3. ชุดบัตรภาพสำหรับนักเรียน เป็นกระดาษแข็งขนาดเท่ากับหนังสือเรียนแต่ละแผ่น มีบัตรภาพ 9 ภาพ ซึ่งมีเส้นกรอบล้อมรอบ นักเรียนจะเป็นผู้ตัดออกเองเมื่อครูสั่งให้ใช้แต่ละภาพ โดยเริ่มตัดบัตรภาพจากแถวขวาสุด

บัตรภาพชุดนี้มีความสำคัญมากเพราะเป็นอุปกรณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกภาษาให้นักเรียนเขียนชื่อไว้ด้านหลังของบัตร เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วแต่ละครั้งเก็บไว้ให้ดี เพราะจะต้องใช้ต่อไปในอนาคตด้วย

นอกจากบัตรภาพชุดนี้แล้ว นักเรียนยังต้องใช้บัตรภาพเก่าจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ

สื่อการเรียนประเภทอุปกรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

1. บัตรตัวอักษร ประกอบด้วยชุดตัวเขียนใหญ่และชุดตัวเขียนเล็ก
 - 1.1 บัตรของครู ขนาดประมาณ 10×13 ซม. มีทั้งอักษรตัวเขียนใหญ่และตัวเขียนเล็ก ครูเป็นผู้จัดทำ ใช้สำหรับจับคู่ตัวอักษรตัวเขียนใหญ่กับตัวเขียนเล็ก การเรียงตัวอักษรและการสะกดคำ
 - 1.2 บัตรของนักเรียน ขนาดประมาณ 5×5 ซม. มีตัวอักษรตัวเขียนใหญ่และตัวเขียนเล็ก นักเรียนเป็นผู้จัดทำ ใช้ในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการจำตัวอักษรและการสะกดตัวอักษร

2. บัตรภาพ

2.1 บัตรภาพของครู ขนาดประมาณ 20×28 ซม. มีภาพขนาดใหญ่พอที่นักเรียนจะเห็นได้ทั้งชิ้น ครูขยายภาพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหนังสือเรียน วาดลงในกระดาษแข็ง เพื่อใช้ในการสอนศัพท์

2.2 บัตรภาพของนักเรียน เป็นบัตรภาพที่นักเรียนมีอยู่ในชุดสื่อนั้น เป็นส่วนที่ติดมากับหนังสือแบบฝึกหัด เป็นกระดาษหนาแต่ละบัตรภาพ มีขนาด 5×9 ซม. ดัดเรียงเป็นแผ่นใหญ่

บัตรภาพมี 3 ลักษณะคือ

1) ภาพเดี่ยว เป็นของคำศัพท์สำหรับคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่และคำกริยา

2) บัตรภาพ 2 ตอน สำหรับนามเอกพจน์และพหูพจน์ ส่วน a เป็นเอกพจน์ ส่วน b เป็นพหูพจน์ (หัวกลับ) เช่นภาพที่ 1 1a สำหรับคำ grape 1b สำหรับ grapes คิว

3) บัตรภาพ 2 ตอน สำหรับนามประเภทนับได้และนับไม่ได้ ส่วนบนเป็นภาพของลักษณะคำศัพท์นั้น ๆ ปรากฏ ส่วนล่างเป็นลักษณะที่สิ่งของนั้นจะบรรจุ เช่น บัตรหมายเลข 13 ส่วนบนแสดงความหมายของ tea ส่วนล่างแสดงส่วนที่บรรจุเพื่อใช้เป็น a cup of tea, a glass of iced tea, a box of tea.

3. บัตรคำ

3.1 บัตรคำของครู ขนาด 10×28 ซม. เขียนตัวอักษรให้ใหญ่พอที่นักเรียนจะเห็นได้ชัดทั่วห้องเรียน มีไว้ใช้ในการฝึกอ่าน จับคู่บัตรคำและบัตรภาพหรือเรียงคำให้ตรงกับเสียง และเรียงลำดับให้ตรงกับตัวอักษร

3.2 บัตรคำของนักเรียน ขนาด 5×10 ซม. นักเรียนทำขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการทำกิจกรรม เช่น ทบทวนคำศัพท์ สะกดคำ เรียงคำ ตามลำดับ ตัวอักษรและการจับคู่บัตรภาพและบัตรคำ

4. บัตรผสมอักษร ช่วยให้เด็กนักเรียนฝึกอ่านคำและผสมอักษรได้ คำที่นำมาฝึกต้องเป็นคำที่นักเรียนรู้จักมาแล้วและออกเสียงได้ถูกต้องจริง ๆ

5. ของจริงหรือของจำลอง ใช้สอนคำศัพท์และเล่นเกม

6. แถบประโยค ใช้ในการเล่นเกมเรียงประโยค

7. แผนภูมิ ใช้สอนเพลงหรือเนื้อหาสำคัญ

8. บัตรค้อยางตัวอักษร ตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวพิมพ์เล็ก ตัวเขียนใหญ่ ตัวเขียนเล็ก ใช้สำหรับทำบัตรคำหรือบัตรตัวอักษรประกอบการเล่นเกม

9. วิद्यุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ โปแกรมจากวิद्यุ (เช่น วิद्यุศึกษา) โทรทัศน์ และภาพยนตร์ที่ำขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษในชั้นนั้น ๆ โดยตรง ครูสามารถจะนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ ได้ดี แต่ถ้าเป็นโปแกรมธรรมชาติครูจะต้องเลือกเฉพาะที่เหมาะสมกับระดับนักเรียน

เพลง ใช้เป็นการเปลี่ยนกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนานหรือใช้ในตอน ท้าย ๆ ของชั่วโมง ไม่ควรเสียเวลามากกับการสอนเพลงแต่ละเพลง เพราะนักเรียนจะได้ฝึก ร้องเพลงเหล่านี้ตลอดภาคเรียน เล่าให้ฟังว่าเนื้อเพลงเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หรืออาจจะให้ นักเรียนลองเดาคความหมายแล้วเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังก็ได้ นักเรียนไม่จำเป็นต้องรู้คำศัพท์ทุกคำ เมื่อเริ่มสอนครั้งแรกให้นักเรียนได้ฟังทั้งเพลงก่อนเพื่อจะรู้ทำนอง แล้วร้องนำให้นักเรียนร้อง ตามทีละวรรค แล้วร้องพร้อมกัน อาจจะมีทำทางประกอบด้วย

เกม นอกจากเพิ่มความสนานแล้ว ยังใช้เพื่อทบทวนบทเรียน ฝึกความฉับไวใน การคิด การทำความเข้าใจ การปฏิบัติตนตามคำสั่งและการใช้ภาษาอย่างอัตโนมัติ ตลอดจน เป็นการส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ครูจะต้องเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม อธิบาย วิธีและกติกาในการเล่น ตลอดจนการสาธิตเป็นตัวอย่างก่อนที่จะให้นักเรียนเล่น

การวัดและประเมินผล

การประเมินผลการเรียนมีส่วนสำคัญมากที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรและช่วยให้การเรียนรู้นักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะ ผลการประเมินจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้สอนได้นำไปพิจารณาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องและจุดอ่อน ด้านต่าง ๆ ดังนั้นผลการประเมินจึงจำเป็นต้องได้มาอย่างถูกต้องและแม่นยำให้มากที่สุด ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 พ.ศ.2524 แบ่งการประเมินผลไว้ 2 ประเภทคือ

1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ
 - 1.1 การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้น ของนักเรียน โดยถือเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องตรวจสอบความรู้ของนักเรียนก่อนดำเนินการ สอน ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของ นักเรียน

1.2 การประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มี 30 ข้อ ซึ่งได้มาจากจุดประสงค์ในคู่มือครู English Is Fun เล่ม 1, 2 ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 36 ข้อ จากคู่มือครู English Is Fun เล่ม 3, 4 เพื่อให้ครูผู้สอนได้ตรวจสอบดูว่า นักเรียนมีความรู้หรือมีพฤติกรรมตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้หรือไม่

1.3 การประเมินผลปลายภาคเรียน เพื่อตรวจสอบแต่ละภาคเรียน ครูผู้สอนต้องประเมินให้ครอบคลุมจุดประสงค์ หรืออาจจะนำเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ๆ หรือจุดประสงค์ที่เป็นตัวแทนของจุดประสงค์ทั้งหมดแล้วทำการประเมินก็ได้

2. การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินการผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น ซึ่งกลุ่มประสบการณ์ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มี 30 และ 36 จุดประสงค์ตามลำดับ

2.2 การประเมินผลปลายปี กำหนดให้มีการทดสอบ 2 ประเภท คือ ภาคปฏิบัติ (ตอนที่ 1) และภาคความรู้ (ตอนที่ 2) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ภาคปฏิบัติ

การวัดผลภาคปฏิบัติเป็นการทดสอบแบบไม่เป็นทางการ ไม่จำเป็นจะต้องมีข้อทดสอบ โดยทั่วไปจะทำการวัดผลประเภทนี้ได้ 3 วิธี

1) การสังเกต ในขณะที่สอนครูควรสังเกตนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

1.1) ความสนใจและความเอาใจใส่ในการเรียนรวมทั้งความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งมีอยู่ตลอดเวลา

1.2) ความถูกต้องในการออกเสียงตัวอักษรคำและประโยคในภาษาอังกฤษ รวมทั้งความถูกต้องในการอ่านเป็นข้อความหรือเป็นเรื่องราว

1.3) ความถูกต้องในการใช้ภาษาสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ เช่น ในการเล่นเกมหรือการใช้ภาษาในกิจกรรมต่าง ๆ

1.4) ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน เช่น เล่าเรื่องที่อ่านเป็นภาษาไทยได้ถูกต้อง ตลอดจนแสดงท่าทางตามเนื้อเรื่องในบทอ่านบางบทได้

2) การซักถาม ทำได้ 2 แบบคือ

2.1) การซักถามและการสนทนาโต้ตอบ เช่น การพูดเลียนแบบ บทสนทนาในบทเรียน การตั้งคำถามให้นักเรียนซักถามหรือโต้ตอบกันเอง เป็นต้น

2.2) การซักถามเกี่ยวกับข้อความเรื่องราวที่อ่านหรือดูรูปภาพ

3) การตรวจผลงาน การตรวจแบบฝึกหัดในบทเรียนและแบบฝึกหัด จากกิจกรรมเสริมบทเรียนหรือที่ครูทำเพิ่มขึ้น โดยดูความถูกต้องในการคัดเขียนตัวอักษร คำศัพท์ ประโยค และเครื่องหมายวรรคตอน ตลอดจนความสะอาดและเรียบร้อยในการเขียนรวมทั้งความสม่ำเสมอในการส่งงานด้วย

ตอนที่ 2 ภาคความรู้

การวัดผลลักษณะนี้ต้องอาศัยข้อทดสอบให้คะแนน อาจจะมีการทดสอบย่อยเพื่อนำผลไปแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนเป็นประจำหรืออาจจะเป็นการทดสอบเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียนและปลายปี ในการทดสอบควรครอบคลุมให้ครบทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน และข้อทดสอบจะต้องครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่สอน สำหรับตอนที่ 1 ซึ่งเป็นการวัดด้านความรู้ จะแบ่งเป็น 2 ฉบับคือ

ฉบับที่ 1 ทักษะสัมพันธ์ หมายถึงความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมายโดยใช้ทักษะต่าง ๆ เช่น ฟังประโยคแล้วเขียนได้ อ่านเนื้อเรื่องแล้วอธิบายได้ ดูภาพแล้วบรรยายได้ เป็นต้น และสามารถใช้ประโยคที่มีความหมายตรงตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น สามารถใช้ประโยคต่าง ๆ เพื่อซื้อของ ถามราคาสินค้า โต้ตอบเกี่ยวกับสถานที่ น้าหนัก ใครทำอะไรได้หรือไม่ เป็นต้น

ฉบับที่ 2 ความรู้ทางภาษา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของภาษาอังกฤษ และสามารถใช้ได้ถูกต้อง เช่น วิเคราะห์เสียงและความรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงของคำ รู้ความหมายและการใช้คำศัพท์ ใช้ประโยคได้ถูกต้อง เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526, กระทรวงศึกษาธิการ 2526, 2528 และ เตือนใจ แก้วโอภาส 2526:14-27)

ปัญหาและอุปสรรค

การที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษและเวลาเรียนในหลักสูตรประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกนั้น ก็เพื่อเป็นการ

เปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พิจารณาจะให้นักเรียนเลือกเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่เลือกก็ได้ เป็นการแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เช่น ปัญหาที่เกิดจากความขาดแคลนครูที่ชำนาญการสอน โรงเรียนมีโอกาสเลือกสอนภาษาอังกฤษหรือไม่เลือกสอนได้ เมื่อโรงเรียนยังไม่มีครูที่ชำนาญการสอนก็ไม่จำเป็นต้องเปิดสอน หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ยังช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียน กล่าวคือหลักสูตรเดิมเป็นวิชาบังคับ เด็กในระดับประถมศึกษาทุกคนต้องเรียนภาษาอังกฤษ นักเรียนบางคนเมื่อเรียนจบการศึกษาภาคบังคับแล้วไปประกอบอาชีพและไม่มีโอกาสที่จะนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้และไม่ซำก็ลืมสิ่งที่เรียนมาแล้วจนหมดสิ้น การเรียนของเด็กกลุ่มนี้จึงเป็นการเรียนที่สูญเปล่า

ในปีการศึกษา 2525 เป็นปีแรกในการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเกณฑ์เพื่อให้โรงเรียนที่จะเปิดสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ได้พิจารณาถึงคุณวุฒิของครู อุปกรณ์การสอน เวลาเรียนและการอบรมครู กรมวิชาการ ได้จัดทำแบบเรียนภาษาอังกฤษสำหรับใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 คือหนังสือ English Is Fun ทั้งหมดมี 4 เล่ม ใช้ภาคการศึกษาละ 1 เล่ม นอกจากนี้ยังได้เตรียมคู่มือครูซึ่งได้จัดทำอย่างละเอียดเพื่อให้ครูได้ศึกษาใช้ในการสอน

คณะผู้เขียนคู่มือครู English Is Fun Book I ได้พิจารณาวิเคราะห์สถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างรอบคอบแล้ว จึงได้เปลี่ยนทิศทางการเลือกเนื้อหาและวิธีสอน โดยเน้นให้นักเรียนใช้ภาษาได้ ใช้วิธีฝึกโดยให้กลุ่มเป็นศูนย์กลาง และใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือ บทบาทของครูจะอยู่ในฐานะผู้จัดกิจกรรม อธิบายว่ากิจกรรมนั้น ๆ นักเรียนจะต้องทำอะไรบ้างและเป็นผู้แนะในการฝึกภาษา

การใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ทางด้านประสิทธิภาพของครูนั้น เริ่มจากศูนย์พัฒนาหลักสูตรได้จัดอบรมวิทยากรหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้นประถมปีที่ 5-6 ขึ้นระหว่างวันที่ 26-28 พฤษภาคม 2525 เพื่อให้มีวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรอย่างน้อยจังหวัดหรือหน่วยงานละ 2 คน มีครูผู้สอน 1 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน และเพื่อให้วิทยากรเหล่านั้นสามารถจัดอบรมครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดของตนได้ กิจกรรมที่ใช้ในการอบรม ได้แก่ การบรรยายชี้แจง อภิปราย และซักถามปัญหา ศึกษาจากเอกสาร สาธิตการสอนและทดลองสอน จากนั้นวิทยากรได้นำความรู้และประสบการณ์ ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษไปจัดอบรมชี้แจงครู

สอนภาษาอังกฤษในจังหวัดที่ตนสังกัดอยู่ ซึ่งการอบรมครูทำก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2525 โดยใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับโรงเรียนที่เลือกสอนวิชาภาษาอังกฤษให้ได้ใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษในชั้นประถมปีที่ 5 อย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่ปีแรก

ครูทุกคนที่สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมปีที่ 5 ในโรงเรียนภายใต้โครงการโรงเรียน ผู้นำการใช้หลักสูตรระดับประถมศึกษาจะผ่านการอบรมจากวิทยากรดังกล่าว ส่วนการปฏิบัติงานสอนประจำนั้นจะมีศึกษานิเทศก์ภาษาอังกฤษออกไปเยี่ยมเยียน ช่วยชี้แจงและแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับนี้ นอกจากนี้กรมวิชาการได้จัดส่งอุปกรณ์เช่น บัตรคำ แถบประโยค เกมและอื่น ๆ ไปให้โรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการนี้ทุกโรงเรียน

จะเห็นว่าหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 นี้ ได้พยายามแก้ปัญหา โดยการจัดหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีบทบาท เข้าร่วมในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น มีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมให้เกิดความสนุกสนาน เรากระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจ ไม่นิ่งฟังเป็นฝ่ายรับเพียงอย่างเดียว

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นมาจนถึงปีการศึกษา 2528 นั้น ถือได้ว่าเป็นการนำหลักสูตรภาษาอังกฤษไปใช้ครบตามชั้นเรียนแล้ว แต่อย่างไรก็ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 ก็ยังมีปัญหาซึ่งเกิดจากการนำหลักสูตรไปใช้ สามารถแบ่งตามประเภทของปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวหลักสูตร
2. ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตร
3. ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ได้แก่
 - 3.1 ผู้บริหารโรงเรียน
 - 3.2 ครู
 - 3.3 นักเรียน
 - 3.4 ผู้ปกครอง
4. ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายและค่านิยม

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวหลักสูตร

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 เป็นหลักสูตรที่เขียนไว้กว้าง ๆ รายละเอียดน้อยเกินไป (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:5) ภาษาที่ใช้กว้างไม่มีหลักแน่นอน

ให้นักเรียนจำ นักเรียนไม่สามารถเข้าใจได้หมด (กุลวดี พุพันธุฉิม, สัมภาษณ์) ครอบครัวยังไม่
 ไปตามขั้นตอน ยากที่จะเรียนให้บรรลุจุดประสงค์ได้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนคร
 ศรีอยุธยา 2529:61) นอกจากนี้การเรียนการสอนเน้นไปในด้านการฟังและการพูดการสื่อสาร
 นับว่าแตกต่างไปจากหลักสูตรเดิมมาก ซึ่งทำให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น พยายามที่
 จะพูดภาษาอังกฤษกับครูเสมอถ้ามีโอกาส อย่างไรก็ตามถ้าจะยึดถือและฝึกแต่การพูดการฟังอย่าง
 เดียวไม่มีหลักยึดอะไรเลย เมื่อหยุดพูดไปนาน ๆ ก็ลืมหมดเพราะไม่ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นฝรั่ง
 (ดวงเดือน แสงชัย 2528:39) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพา นาคสุข (2527:96-97)
 พบว่า ความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่จะมีโอกาส
 ใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องน้อยมาก เมื่อสภาพแวดล้อมยังไม่เปิดโอกาสในการนำไปใช้ นักเรียนจึง
 ไม่สามารถเกิดความชำนาญในการใช้ทักษะต่าง ๆ ได้

ในด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรตั้งไว้สูงและยากเกินไป เป็นการยากที่จะให้บรรลุจุด
 ประสงค์ที่ตั้งไว้ในช่วงระยะเวลาที่กำหนดให้ และจุดประสงค์มีมากเกินไป บางจุดซ้ำซ้อนกันนำ
 จะนำมารวมกันได้ ไม่เรียงลำดับจากง่ายไปยากให้เหมาะกับวุฒิภาวะและความพร้อมของนักเรียน
 ตลอดจนความเหมาะสมกับนักเรียนที่อยู่ตามชนบทด้วย และยังเป็นภาระต่อครูมาก โดยเฉพาะ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จุดประสงค์มากเกินไป (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2529:
 38 และ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 2528:15)

ในด้านเนื้อหาของหลักสูตรเน้นให้นักเรียนพูดได้ แต่ไม่คำนึงถึงการเขียนและการอ่าน
 ทำให้นักเรียนเขียนประโยคไม่ถูกต้องตามหลักการเขียนและไม่เข้าใจไวยากรณ์ในบางเรื่องว่า
 มีหลักการใช้อย่างไรและกิจกรรมในการเรียนการสอนไม่เปิดช่องว่างให้ครูได้มีโอกาสอธิบาย
 เนื้อหาหลายตอนไม่สอดคล้องกับชีวิตเด็กไทยทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
 แห่งชาติ 2527:9) เนื้อหาและคำศัพท์ยากและมากเกินไปไม่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของนักเรียน
 ทำให้นักเรียนเบื่อและมีทัศนคติไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา 2529:34) โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีปริมาณมากเกินไป
 ทำให้สอนไม่ทันและทำให้นักเรียนเกิดความสับสน ไม่เข้าใจเนื่องจากครูต้องเร่งสอน
 (พิมพา นาคสุข 2527:89) นักเรียนเรียนไม่ทัน ครูสอนจบแต่ที่นักเรียนส่วนมากจะเรียนไม่จบ
 (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:3) คำศัพท์ที่เพิ่มทวีขึ้นในแต่ละบทมากเกินไป (สำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2529:35) โดยเฉพาะบทหลัง ๆ ศัพท์ใหม่มากเกินไปยากที่จะให้

นักเรียนส่วนมากทำความเข้าใจและนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ยังมีการแทรกเรื่อง Tense หลาย Tense (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:1) บทเรียนบางบทเรียนไม่สัมพันธ์กับการใช้ภาษา Tense และ verb และการใช้ verb บางตอนข้ามขั้นมากเกินไป นักเรียนปรับตัวไม่ทัน โดยเฉพาะในเรื่องของ Past Tense เนื้อหาบางเรื่องไม่สัมพันธ์กับจุดประสงค์ เช่น ในเนื้อหาที่มีการเปรียบเทียบ แต่ไม่มีการวัดจุดประสงค์ (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 2528:15)

ในด้านอัตราเวลาเรียนนั้น เนื่องจากเนื้อหาและกิจกรรมมีมาก แต่เวลามีจำกัดไม่สามารถสอนให้ทันเวลาได้ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2529:22, 49)

ในด้านกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ.2521 เน้นกิจกรรมเป็นหลัก มีกิจกรรมหลายอย่าง ซึ่งมีมากเกินไปไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในคู่มือครู (พิมพ์ นาคสุข 2527:89) กิจกรรมบางอย่างที่เสนอไว้ในคู่มือครูยุ่งยากต่อการปฏิบัติจริง อีกทั้งเวลาไม่พอสำหรับการฝึก เมื่อการฝึกมีน้อยเกรงจะสอนไม่จบบท เวลาไม่เพียงพอครูจึงใช้วิธีการบอกหลักเกณฑ์ให้กับนักเรียนจนสอนไม่ทันแล้ว ครูบางคนสอนเฉพาะกิจกรรมในบทเรียนทุกบท (ศรีวิไล บุญศิริณะ, สัมภาษณ์) บางบทเรียนสอนทั้งกิจกรรมในบทเรียนและกิจกรรมเสริมบทเรียน และบางบทสอนเฉพาะกิจกรรมในบทเรียน ใช้วิธีสอนโดยให้นักเรียนอ่านตามหนังสือเรียน (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:1, 6) หลายคนใช้วิธีสอนแบบเดิมอยู่ คือ การสอนอ่านและแปลอังกฤษ และมักไม่ได้พูดภาษาอังกฤษกับนักเรียนเพราะไม่ค่อยแน่ใจในการออกเสียงให้ถูกต้อง บทบาทสมมุติที่ต้องพูดประโยคยาว ๆ นักเรียนไม่ได้รับการฝึกข้ามไป (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 2528:10) มีการสอนซ่อมเสริม แต่ไม่ได้มีการส่งเสริมนักเรียนที่เก่งภาษาอังกฤษเป็นพิเศษ ส่วนใหญ่สอนเท่าที่มีในหลักสูตรเท่านั้น (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:4)

ในด้านสื่อการเรียนการสอน ครูไม่มีเวลาในการทำสื่อการเรียนและไม่สามารถทำสื่อการเรียนได้ครบทุกกิจกรรม นอกจากนี้ยังขาดแคลนงบประมาณ (พิมพ์ นาคสุข 2527:89) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมณเฑียร แก่นมณี (2524:101) และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา(2529:63) นักเรียนไม่มีสื่อใช้เอง (ศรีวิไล บุญศิริณะ, สัมภาษณ์) บางโรงเรียนไม่มีเครื่องเล่นเทป บางโรงเรียนมีแต่ไม่เพียงพอ (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 2528:12) ตลับเทปคู่มือสอนภาษาอังกฤษอัดเสียงไม่ชัดเจน บทสนทนาเร็วเกินไป เทปเพลงประกอบบทเรียนที่จัดมานั้น มีเพลงไม่ครบ บางครั้งเนื้อหาขาดหายไป เทปเพลงไม่ตรงกับหนังสือ

เรียน เพลงมีเนื้อหายาวและยากเกินไป เพลงประกอบการสอนบางเพลงครูสอนไม่ได้เพราะไม่รู้ทำนอง (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2529:53, กรมวิชาการ ม.ป.ป.:1, 5 และ กุลวดี พุพันธุวิชิ, สัมภาษณ์)

ปัญหาเกี่ยวกับตัวหลักสูตรประการสุดท้ายคือ การวัดและประเมินผล ในการวัดและประเมินผลให้ผ่านจุดประสงค์ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่ได้มีการจัดทำข้อสอบเป็นข้อสอบมาตรฐาน ครูจึงไม่มีความมั่นใจว่าเกณฑ์ตัดสินของตนเองจะใช้ได้หรือไม่ในการตัดสินให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ (พิมพ์ นาคสุข 2527:90, 101) นอกจากนี้จำนวนจุดประสงค์มีมากเกินไป เกณฑ์ต่าง ๆ วางไว้สูงมาก การวัดผลค่อนข้างละเอียดเกินไป ตามหลักการเป็นสิ่งที่ดีแต่ในทางปฏิบัติทำไม่ได้ ในที่สุดครูอาจจะเก็บไว้และมาตรวจสอบภายหลัง (พิตรวัลย์ โกวิทวดี, สัมภาษณ์) นอกจากจะละเอียดแล้ว การวัดผลย่อยมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาเรียน โดยเฉพาะการสอบพูดหรือสอบฟัง ครูจะต้องเรียกมาสอบเป็นรายบุคคล ทำให้เสียเวลามากและการให้คะแนนของครูแต่ละคน แต่ละห้องอาจจะไม่สม่ำเสมอ ยุติธรรม นอกจากนั้นการสร้างกฎเกณฑ์จุดประสงค์ต่าง ๆ ไว้ละเอียดเกินไป จนก่อภาระให้แก่ครูเพิ่มขึ้นอีกมาก (พิมพ์ นาคสุข 2527:90 และ ดวงเดือนแสงชัย 2528:40) นอกจากนี้ครูสอนภาษาอังกฤษยังประสบปัญหาเรื่องไม่สามารถทำแบบทดสอบได้ ยังไม่เข้าใจถึงวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน ตลอดจนขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ (พิมพ์ นาคสุข 2527:90) การออกข้อสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรมในคู่มือครู ข้อสอบไม่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน คำศัพท์บางคำนักเรียนไม่เคยเห็น (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2528:16) ผู้ออกข้อสอบไม่ใช่ผู้สอน (สุไร พงษ์ทองเจริญ, สัมภาษณ์) ข้อสอบยากเกินไปไม่เน้นการฟังและการพูด เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เน้นการฟัง การพูดมากกว่าด้านอื่น ๆ แต่ในเวลาวัดผลมักจะเน้นในด้านการอ่านและการเขียนมากกว่า ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:2)

2. ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตร

เนื้อหาของคู่มือครูบรรจุเนื้อหาจำนวนมากจนสอนไม่ทันเวลา กิจกรรมมากเกินไป คู่มือครูควรทำให้รวบรัดมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการพิมพ์ผิดพลาดระหว่างคู่มือครูกับหนังสือเรียนของชั้นประถมปีที่ 6 (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:3) เช่นในแบบฝึกหัด Read and do บรรทัดที่ 15 หน้า 8 จากหนังสือ English Is Fun Book IV ให้เขียนคำแรกซึ่งของนักเรียนจะตกตัว Report แต่ของครูจะเป็น Give เมื่อเขียนครบแล้วของนักเรียนจะได้ประโยคว่า Report your

English book to your teacher. (กุลวดี พุพันธุวดี, สัมภาษณ์) นอกจากพิมพ์ผิดมากแล้ว หนังสือเรียนมีภาพประกอบน้อย (พิมพ์ นาคสุข 2527:87) ภาพประกอบในหนังสือเรียนบางภาพยังไม่ค่อยเหมาะสม (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:3) รูปภาพบางทไม่น่ารัก (กุลวดี พุพันธุวดี, สัมภาษณ์) ไม่ดึงดูดใจผู้เรียน (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:4) ตลอดจนกระดาษไม่ดี ความหนาแน่นคงทนของรูปเล่มยังไม่ดีพอ สันหนังสือหลุดง่าย ((สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2529:50) ในด้านแบบฝึกหัดนั้น ควรจัดพิมพ์ให้เหมือนกัน จะพิมพ์ครั้งที่ 1, 2 ควรเป็นแบบเดียวกัน นักเรียนจะได้เรียนพร้อมกันอย่างไม่สับสน (กรมวิชาการ ม.ป.ป.: 2) แบบฝึกหัดสำหรับให้นักเรียนฝึกเขียนมีน้อย ทำให้เขียนประโยคไม่ถูกต้องนัก ผิดไวยากรณ์ ลายมือไม่ค่อยสวย (พิมพ์ นาคสุข 2527:89) แบบฝึกหัดในชั้นประถมปีที่ 6 บางทไม่ค่อยสัมพันธ์กับหนังสือเรียน เช่น บทที่ 12 ตลอดจนภาพในแบบฝึกหัดเล็กเกินไป มองไม่ชัด (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:3, 5)

3. ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรซึ่งสามารถก่อให้เกิดปัญหาได้แก่
ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ดังมีรายละเอียดดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน

เป็นผู้เกี่ยวข้องสำคัญในเบื้องต้นที่จะช่วยให้การสอนภาษาอังกฤษเข้าสู่มาตรฐานที่ต้องการ แต่ผู้บริหารโรงเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเลือกการสอนภาษาอังกฤษตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ.2521 เป็นหลักสูตรที่จบในตัวเองไม่ได้ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงเลือกสอนภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรวงทอง ดำรงสุกิจ (2524:120-127) พบว่า ผู้บริหารให้ความเห็นว่าเลือกสอนภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนไม่เข้าใจหลักสูตรแล้ว ยังไม่เข้าใจวิธีนี้เทศครูผู้สอนเนื่องจากการอบรมน้อย ผู้บริหารโรงเรียนบางคนไม่เข้ารับการอบรม แต่ส่งตัวแทนไปอบรม จึงไม่สามารถที่จะแนะนำเกี่ยวกับการใช้คู่มือครูได้ การบริหารงานและการสอนจึงขัดกัน ไม่มีเวลาและไม่ให้ความสนใจการสอนตามแนวหลักสูตรนี้ (สมพร สุทัศน์ีย์ 2525:206) ในการส่งครูเข้ารับการอบรมนั้น บางโรงเรียนจัดส่งครูที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือบางคนไม่ได้สอนภาษาอังกฤษมาเข้ารับการอบรม (จิตรรา วนิชานันท์, สัมภาษณ์) ผู้บริหาร

โรงเรียนบางโรงเรียนจัดครูเข้าสอนโดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและคุณภาพ จัดอัตราชั่วโมงมากเกินไป สอนหลายวิชา ครูจึงไม่มีเวลาเตรียมการสอน ไม่ได้ใช้ระบบการตามชั้นเรียน จึงขาดความต่อเนื่อง นอกจากจะไม่เห็นความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษแล้ว ในเรื่องงบประมาณในการจัดทำอุปกรณ์ยังมีน้อยไม่ได้รับการสนับสนุน (เปรมใจ ศาสตร์วาทา, สัมภาษณ์)

ครู

ครูขาดความมั่นใจในการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ เพราะยังไม่เข้าใจหลักสูตรคือพอ ทั้งนี้เนื่องจากไม่เคยเข้าร่วมการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรนี้หรือผู้ที่เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่า เวลาอบรมสั้นเกินไป ไม่เพียงพอแก่การทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ (พิมพ์ นาคสุข 2527:88) ในโรงเรียนประถมศึกษา มีครูผู้สอนจำนวนน้อยมากที่จบวิชาภาษาอังกฤษ นอกนั้นจะบรรจุให้สอนเท่าที่จะสอนได้ (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:4) ครูหลายคนไม่ชอบภาษาอังกฤษแต่จำเป็นต้องสอน เวลาอบรมครูที่ไม่ได้สอนภาษาอังกฤษไปอบรม เมื่อครูไม่ได้ผ่านการอบรมคุณภาพของครูไม่ได้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ต้องการ (จิตรา วิษานันท์, สัมภาษณ์) เมื่อเป็นดังนี้ครูจึงขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีสอนแบบใหม่ ไม่เข้าใจถึงการสอนเพื่อการสื่อสาร ส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าระบบการสอนภาษาไม่ต้องเน้นไวยากรณ์ ซึ่งไวยากรณ์นั้นยังจำเป็นต้องใช้ขึ้นอยู่กับครูว่าจะต้องแทรกตรงไหน ตลอดจนครูไม่มีความรู้เนื้อหาในวิชาที่สอน ไม่แม่นยำในเนื้อหา เช่น ครูยังไม่รู้ว่า Here you are, และ Here it is. ต่างกันอย่างไร (พิตรวัลย์ โกวิทวิ, สัมภาษณ์)

ดังได้กล่าวแล้วว่าครูบางคนไม่ได้ผ่านการอบรมจึงขาดความรู้ความเข้าใจในการสอนและการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูบางคนต้องทำหน้าที่สอนหลายกลุ่มประสบการณ์ และทำหน้าที่เป็นครูที่สอนประจำชั้นด้วย (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2529:27) ตลอดจนต้องทำกิจกรรมของทางโรงเรียนมาก จึงทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน และไม่อาจจะทำอุปกรณ์ให้ครบทุกกิจกรรมได้ บางคนไม่สนใจวิชาภาษาอังกฤษเพราะถือว่าเป็นวิชาเลือก (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:2) ในด้านพื้นฐานการศึกษา ครูบางคนยังออกเสียงการพูดที่แปร่ง ขาดทักษะในการสอน เช่น การออกเสียง การใช้ภาษาพูด ครูมักจะไม่ใช่ภาษาอังกฤษในห้องเรียนเพราะไม่มั่นใจในการออกเสียง ซึ่งเกี่ยวกับการออกเสียงนี้มีเทปที่เตรียมไว้ให้ครูฝึก แต่ครูไม่ฝึก จึงเกิดปัญหาในด้านการพูดและการออกเสียงมาก นอกจากนี้ครูยังไม่พร้อมที่จะยอมรับวิธีการสอนใหม่ ๆ อาจจะเป็นด้วย แต่การนำประสบการณ์ไปใช้นั้นน้อยไป (จิตรา วิษานันท์,

สัมภาษณ์) ครูยังเปลี่ยนบทบาทไม่ได้ ยังเป็นผู้บอก ผู้ชี้ ผู้บรรยาย คิดว่าถ้าไม่บอกแล้วนักเรียนไม่รู้ เป็นการสิ้นเปลืองเวลากลับสอนไม่ทันตามหลักสูตร ซึ่งครูส่วนใหญ่ไม่สามารถสอนได้ตามคู่มือครู ในด้านภาษาในหนังสือ่นั้นไม่ใช่เป็นแบบรูปเก่า แต่เป็นภาษาในรูปของ Pattern ที่นำไปใช้ในการดำรงชีวิต ครูบางครั้งไม่ทำความเข้าใจกับภาษา และยังคงติดการแปลอยู่ เช่น It's a king. It's a queen. เป็นสิ่งที่ไม่ยอมรับเพราะขัดกับวัฒนธรรมไทย (ศรีวิไล บุญศิริณะ, สัมภาษณ์)

นักเรียน

นักเรียนส่วนใหญ่ในระดับประถมศึกษา มีฐานะยากจน มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันมาก นักเรียนแต่ละคนมาจากครอบครัวที่มีสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ทำให้นักเรียนบางคนไม่มีความพร้อมทางครอบครัว ต้องขาดเรียนบ่อย และเรียนไม่ทันเพื่อน การเรียนไม่ต่อเนื่อง เมื่อทำกิจกรรมนักเรียนที่เรียนอ่อนมักทำไม่ได้ มีจิตภาวะต่ำไม่ทันเพื่อน (สุนทรเชียร แก่นมณี 2524:101) นักเรียนส่วนใหญ่จะมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนน้อยมาก สภาพแวดล้อมยังไม่เปิดโอกาสในการนำไปใช้ นักเรียนจึงไม่สามารถเกิดความรู้ความเข้าใจในการใช้ทักษะต่าง ๆ ได้ นักเรียนจึงไม่เห็นประโยชน์และความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงเรียนไปตามหลักสูตรเท่านั้นเอง (พิมพ์ นาคสุข 2527:97 และ จิตรา วนิชานันท์, สัมภาษณ์) นอกจากนี้จำนวนนักเรียนมากเกินไป คู่มือไม่ทั่วถึง ภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะ ฝึกไม่ได้ทุกคน และไม่ได้เป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ ขาดทักษะในการใช้ จึงยากที่จะสอนให้ได้ผล (กุลวดี พุพันธุฉิม, สัมภาษณ์) ดังได้กล่าวแล้วว่านักเรียนเศรษฐกิจไม่ดียากจนไม่ค่อยสนใจเรียนภาษาอังกฤษเท่าไรนัก ทั้งยังไม่สามารถจัดหาหนังสือเรียน สมุดแบบฝึกหัดตลอดจนอุปกรณ์การเรียนภาษาอังกฤษตามที่กำหนดไว้ได้

ผู้ปกครอง

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรบุคคลสุดท้ายที่จะกล่าวถึงคือผู้ปกครอง ผู้ปกครองยังไม่ค่อยมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษ มีความเข้าใจผิด ๆ คิดว่านักเรียนประถมศึกษาควรจะรู้ไวยากรณ์อย่างดี ซึ่งตามหลักสูตรปัจจุบันนี้ นักเรียนจะไม่สามารถอธิบายกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ได้ แต่จะสามารถใช้ได้ (เปรมใจ ศาสตร์วาทา, สัมภาษณ์) นอกจากนี้ผู้ปกครองส่วนมากไม่ค่อยสนใจในการเรียนของบุตร ไม่สามารถที่จะเป็นที่พึ่งของนักเรียนได้ ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นักเรียนจึงขาดการสนับสนุนและกำลังใจ

4. ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายและค่านิยม

ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ต้องการให้โรงเรียนที่พร้อมเท่านั้นที่เลือกเปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับนี้สร้างขึ้นสำหรับโรงเรียนที่พร้อมเท่านั้น ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา ในท้องถิ่นชนบทมีความจำเป็นน้อยมาก เพราะเมื่อนักเรียนเรียนจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว นักเรียนส่วนมากจะไม่ไปศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:4) ตามสถิตินักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีโอกาสเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประมาณ 40% อีก 60% ต้องออกจากโรงเรียนโดยไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษเลย ซึ่งเป็นการเปลืองเวลาโดยไม่มีประโยชน์อะไร (ธัญไทย 2527:16-17) และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ต้องการให้นักเรียนที่ไม่เรียนต่อ ให้เลือกเรียนการงานพื้นฐานอาชีพ แต่ผู้ปกครองยังมีค่านิยมที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้โรงเรียนเลือกสอนภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก (กรมวิชาการ ม.ป.ป.:1) พยายามชี้แนะให้ทางโรงเรียนเลือกเปิดสอนภาษาอังกฤษ เพราะเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อไป โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษ ดังจะเห็นได้ในบางจังหวัด โรงเรียนตั้งอยู่บนเขา โรงเรียนเลือกเปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกแทนที่จะเลือกเปิดสอนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเหมาะกับสภาพการดำรงชีวิตประจำวัน เมื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษเปิดให้เลือกเรียนได้เมื่อปีการศึกษา 2525 นั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เลือกเปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษประมาณ 75-80% เพราะได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าควรเลือกเรียนการงานพื้นฐานอาชีพ ถ้าจะไม่ศึกษาต่อ แต่ต่อมาจำนวนโรงเรียนที่เลือกเปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษได้มีปริมาณเพิ่มเป็น 90% ที่เป็นเช่นนี้เพราะค่านิยมได้เข้ามามีอิทธิพลต่อโรงเรียน และเห็นได้ว่าระหว่างค่านิยมและนโยบายการสอนภาษาอังกฤษนั้นไม่ตรงกัน (เตือนใจ แก้วโอภาส, สัมภาษณ์) นอกจากนี้ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยมดังกล่าวแล้ว การที่โรงเรียนบางแห่งจำเป็นต้องเลือกเปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกนั้น เป็นเพราะปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์ คือครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถที่จะสอนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพได้ ตลอดจนความขาดแคลนด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดี (ช่อทิพย์ ธรรมรักษ์ 2529:157)

ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าหลักสูตรภาษาอังกฤษตามหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พ.ศ.2503 ประสบความล้มเหลวมีปัญหาคือหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 พยายามที่จะแก้ปัญหาเดิมที่เกิดขึ้นโดยได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ แต่เมื่อได้

ประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับนี้แล้ว จากความนิยมของผู้ปกครองที่มีส่วนในการที่ทำให้โรงเรียนเลือกเปิดสอนภาษาอังกฤษ ในทางปฏิบัติโรงเรียนที่ไม่พร้อมก็เลือกเปิดสอนภาษาอังกฤษ จึงก่อให้เกิดปัญหาซึ่งเนื่องมาจากความไม่พร้อมและคุณภาพของครูนั่นเอง

สำหรับหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ.2521 นั้น เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่ผ่านมาซึ่งนับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจากระดับผู้บริหาร (The Administrative Approach) หรือการเปลี่ยนแปลงจากเบื้องบนมาสู่เบื้องล่างนั้น อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบที่ สุมิตร คุณานุกร เรียกว่า การเปลี่ยนแปลงแบบเบื้องล่างสู่เบื้องบน (The Grass-Roots Approach) (สุมิตร คุณานุกร 2518:224) เป็นความพยายามที่จะแก้ปัญหาในเรื่องการไม่ยอมรับของครู การปฏิบัติได้จริงตามหลักสูตรและการไม่มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยพยายามที่จะทำให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนการตัดสินใจ การวางแผน และการดำเนินงาน แต่ครูที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับนี้ เป็นครูที่มาจากต่างสังกัดกัน โดยเฉพาะเป็นครูที่สอนอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งก็เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น